

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie ontwikkelingssamenwerking

2011/2051(INI)

13.4.2011

ADVIES

van de Commissie ontwikkelingssamenwerking

aan de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling

inzake het GLB tot 2020: inspelen op de uitdagingen van de toekomst inzake voedsel, natuurlijke hulpbronnen en territoriale evenwichten (2011/2051(INI))

Rapporteur voor advies: Kriton Arsenis

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie ontwikkelingssamenwerking verzoekt de ten principale bevoegde Commissie landbouw en plattelandontwikkeling onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- A. overwegende dat 40% van de broeikasgassen in de wereld in de landbouwsector wordt uitgestoten; overwegende dat de landbouw de voornaamste bron van methaan en distikstofoxide is en dat deze twee broeikasgassen een veel groter aardopwarmingsvermogen hebben dan koolstofdioxide; overwegende dat de klimaatverandering vooral arme mensen in de ontwikkelingslanden treft en de landbouwmogelijkheden beperkt,
- B. overwegende dat plattelandsbewoners in de ontwikkelingslanden 70 à 80% uitmaken van de mensen die aan ondervoeding lijden; overwegende dat er pas een einde kan worden gemaakt aan extreme armoede en honger als de levensomstandigheden van boeren en landarbeiders in de ontwikkelingslanden worden verbeterd,
- C. overwegende dat uit het verslag "Agro-ecologie en het recht op voedsel" van de speciale VN-rapporteur voor het recht op voedsel blijkt dat agro-ecologie de voedselproductie in hele regio's binnen tien jaar kan verdubbelen en tegelijk de klimaatverandering kan beperken en de armoede op het platteland kan verminderen; overwegende dat de productiviteit en de voedselzekerheid op lange termijn, en in het bijzonder het weerstandsvermogen van de landbouwsystemen tegen klimaatverstoringen, afhangen van zorg voor de natuurlijke hulpbronnen, in het bijzonder grond, water en biodiversiteit,
 1. wijst op de vooruitgang die met de hervorming van het GLB is geboekt, waardoor het minder negatieve gevolgen heeft voor ontwikkelingslanden; vraagt de Commissie en de FAO een grondige beoordeling van het GLB en de gevolgen ervan voor ontwikkelingslanden te laten verrichten; verlangt dat in het nieuwe GLB het beginsel van "geen schade berokkenen" aan ontwikkelingslanden tot een van de hoofddoelstellingen wordt gemaakt, overeenkomstig de doelstelling van samenhang in het ontwikkelingsbeleid zoals opgenomen in artikel 208 van het Verdrag van Lissabon, en dat de nodige mechanismen worden gecreëerd om ervoor te zorgen dat het beginsel wordt gehandhaafd; wijst op artikel 3, lid 5, van het VEU, dat bepaalt dat de EU bijdraagt aan vrije en eerlijke handel en de uitbanning van armoede, en verzoekt om samenhang tussen het GLB en het handels- en ontwikkelingsbeleid van de EU;
 2. vraagt de EU te zorgen voor samenhang tussen het GLB en haar handels- en ontwikkelingsbeleid; onderstreept met name de noodzaak van vrijwaringsclausules in handelsovereenkomsten en het recht van ontwikkelingslanden om hun landbouwmarkten te beschermen;
 3. herinnert aan de verbintenis van de EU en derde partijen die lid zijn van de OESO om in het kader van de Doha-onderhandelingsronde alle exportsubsidies af te schaffen en rechtstreekse betalingen van de productie los te koppelen, zodat een gelijkwaardige situatie ontstaat voor landbouwproducten uit de EU en uit ontwikkelingslanden en eerlijke handel en duurzame groei worden gestimuleerd; vraagt de Commissie deze

wijzigingen door te voeren en passende overgangsstelsel te financieren om negatieve gevolgen voor Europese plattelandsgebieden te voorkomen, en biologische en duurzame landbouwpraktijken te bevorderen, waarbij weinig chemische additieven worden gebruikt (weinig externe productiemiddelen) en rekening wordt gehouden met het plaatselijke milieu; vraagt de EU steun te verlenen aan de wens van de ontwikkelingslanden om hun voedselproductie en hun bevolking te beschermen tegen de mogelijk verwoestende gevolgen van goedkope import; verzoekt verder om investeringen in onderzoek naar agro-ecologische teeltmethoden en om openbare diensten zodat kleine landbouwers kunnen overschakelen op duurzame, biologische teelt;

4. benadrukt dat er behoefte is aan meer samenhang tussen het GLB, het handelsbeleid en het ontwikkelingsbeleid om voor een doeltreffende ontwikkelingssamenwerking te zorgen; stelt ook vast dat er van de zijde van de EU een betere coördinatie met niet-gouvernementele organisaties, zoals de FAO, de Verenigde Naties en andere internationale instanties nodig is;
5. is van mening dat het GLB belangrijk is voor het ontwikkelingsbeleid, in het bijzonder wat voedselzekerheid betreft; wijst erop dat het GLB aan de grotere wereldwijde vraag naar levensmiddelen kan helpen tegemoetkomen;
6. merkt op dat factoren zoals armoede, gezondheid, politieke stabiliteit, infrastructuur en natuurrampen de voedselzekerheid in ontwikkelingslanden beïnvloeden;
7. merkt op dat voedsel niet louter een handelsproduct is, maar dat de toegang tot voedsel essentieel is voor een menselijk bestaan; verzoekt de EU om door middel van haar handels- en ontwikkelingsbeleid duurzame landbouwpraktijken en voedselzekerheid in de minst ontwikkelde landen en de ontwikkelingslanden te bevorderen in een context van een stijgende vraag en stijgende voedselprijzen;
8. merkt op dat voedsel niet louter een handelsproduct is en dat toegang tot voedsel een universeel mensenrecht is; onderstreept in dit verband dat de verantwoordelijkheid van Europa ten aanzien van de wereldwijde voedselzekerheid er in de eerste plaats in bestaat de ontwikkelingslanden toe te staan en te helpen hun eigen productie te verhogen en te diversifiëren om meer voedselzekerheid te hebben en aan de vraag op hun lokale markten te voldoen, in plaats van de Europese landbouwexport naar de ontwikkelingslanden op te voeren; vraagt de Commissie in dit verband economische, vrijhandels- en investeringsovereenkomsten met derde landen aan een mensenrechteneffectbeoordeling te onderwerpen om ervoor te zorgen dat zij niet in strijd zijn met de eigen waarden van de EU op het gebied van extern beleid;
9. stelt met bezorgdheid vast dat de afhankelijkheid van de EU van geïmporteerde diervoeders, in het bijzonder soja, heeft bijgedragen aan de groeiende vraag naar grond in het buitenland, hetgeen heeft geleid tot ontbossing, verplaatsing van gemeenschappen en een toename van de teelt van genetisch gemodificeerde soja in Zuid-Amerika; vraagt de Commissie dan ook het beperken van de afhankelijkheid van geïmporteerde eiwithoudende voeders, door de ontwikkeling en uitbreiding van duurzame eiwithoudende gewassen in de EU, tot een van haar voornaamste prioriteiten te maken;
10. is van mening dat het nieuwe GLB, in het kader van de strijd tegen de internationale

speculatie op de prijzen van landbouwgrondstoffen, gepaste mechanismen en regels voor derivaten van landbouwgrondstoffen moet invoeren en transparantie moet bevorderen; meent dat de EU het goede voorbeeld moet geven, door op haar grondgebied plaatselijke veilingmarkten voor landbouwproducten en lokale distributiestelsels tot stand te brengen en zo de onderhandelingspositie van kleine landbouwers in de voedselketen te versterken;

11. erkent dat de mondiale voedselzekerheid dringend moet worden gewaarborgd door hogere investeringen in de landbouw in regio's die kampen met voedselonzekerheid; benadrukt in dit verband dat agrarische ontwikkeling gebaseerd moet zijn op het recht op voedsel en het recht om voedsel te produceren en dat de EU moet erkennen dat ontwikkelingslanden voedselzekerheid moeten verwezenlijken en dat de EU dit ook moet verdedigen;
12. vraagt de Commissie een gedetailleerde effectbeoordeling van alle lopende handelsbesprekingen te verstrekken, met name van de associatieovereenkomst tussen de EU en Mercosur, die geen negatieve gevolgen voor de ontwikkelingslanden mogen hebben en de doeltreffendheid van het GLB tot 2020 niet mogen verminderen;
13. erkent dat de hervormingen van het GLB hebben geleid tot een aanzienlijke vermindering van de gevolgen van de EU-landbouwproductie voor de ontwikkelingslanden, hoewel de exportrestituties verre van afgeschaft zijn; vraagt de EU het belang van steun aan de landbouwsector van de ontwikkelingslanden te erkennen, met name door ervoor te zorgen dat landbouw prioriteit krijgt in de ontwikkelingslanden en in de EU-begroting voor ontwikkelingshulp;
14. vraagt de Europese Unie te zorgen voor samenhang tussen het GLB en haar ontwikkelings- en handelsbeleid, rekening te houden met de behoeften en bezorgdheden van landbouwers in de EU-lidstaten en in de ontwikkelingslanden, en het beginsel van samenhang in het ontwikkelingsbeleid in acht te nemen.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	13.4.2011
Uitslag eindstemming	+: 22 -: 0 0: 4
Bij de eindstemming aanwezige leden	Thijs Berman, Corina Crețu, Véronique De Keyser, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, András Gyürk, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Eleni Theocharous, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi, Gabriele Zimmer
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Cristian Dan Preda, Judith Sargentini, Bart Staes, Patrizia Toia
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	James Nicholson, Edward Scicluna, Catherine Trautmann